

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2018-0000018300

Datum 24 april 2018

Betreft Kamervragen van de leden Becker en Ten Broeke (beiden VVD)

Hierbij zend ik u, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, de antwoorden op de Kamervragen van de leden Becker en Ten Broeke (beiden VVD) over "de uitspraak van Diyanet, dat kinderen in de puberteit een religieus huwelijk aan mogen gaan".

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees

Vragen van de leden Becker en Ten Broeke (beiden VVD) aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Justitie en Veiligheid over het bericht dat Diyanet, het Turkse ministerie voor geloofszaken met 140 moskeeën in Nederland, de uitspraak heeft gedaan dat kinderen in de puberteit, voor meisjes vanaf 9 jaar en voor jongens vanaf 12 jaar, een religieus huwelijk aan mogen gaan (Ingezonden 4 januari 2018)

Datum

24 april 2018

Onze referentie

2018-0000018300

1

Klopt het bericht dat Diyanet - via een fatwa - uitgesproken heeft dat jonge kinderen uitgehuwelijkt mogen worden? 1)

Diyanet heeft een persverklaring afgegeven, waarin zij nadrukkelijk afstand doen van deze interpretatie zoals beschreven in het oorspronkelijke artikel in de Turkse krant Sözcü. Diyanet geeft aan huwelijken met minderjarigen af te keuren en zij stellen dat dergelijk gedachtegoed niet in overeenstemming is met hun interpretatie van de Islam. Aanvullend wordt verwezen naar eerdere uitspraken van Diyanet, waarin men zich ook uitspreekt tegen kindhuwelijken.¹

2

Klopt het voorts dat deze uitspraak gezien kan worden in een reeks fatwa's waarbij de rechten van vrouwen en kinderen grof geschonden worden, zoals de uitspraak van 7 december 2017 waarbij mannen via de telefoon, fax, brief, sms of e-mail, zonder instemming van hun vrouw, kunnen scheiden?

Zie antwoord op vraag 1.

3

Nederland kent 140 Diyanet moskeeën; wat betekenen deze fatwa's voor het werk en het handelen van de muftis en andere religieuze leiders in dienst van Diyanet in Nederland en de veiligheid van jonge kinderen die deze moskeeën bezoeken?

Diyanet heeft afstand gedaan van de interpretatie uit het krantenartikel, dat minderjarige meisjes in het huwelijk mogen treden.

4

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat in Nederland kindhuwelijken gepredikt of vergoelijkt worden en dat we te allen tijde kinderen in Nederland hiervoor moeten beschermen?

Ja.

In Nederland is er een verbod op kindhuwelijken (onder de 18 jaar) en het sluiten van zo'n huwelijk is strafbaar.

---

¹ <https://www.diyonet.gov.tr/en-US/Institutional/Detail/11164/press-release>

5

Deelt u voorts de mening dat het onacceptabel is als het Turkse ministerie voor geloofszaken via de moskeeën in Nederland dergelijk gedachtegoed verspreidt? Zo ja, wat voor actie bent u voornemens te ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Datum

24 april 2018

Onze referentie

2018-0000018300

Indien dergelijk gedachtegoed zou worden verspreid, zou dat onacceptabel zijn. De vrijheid van godsdienst behoort tot de fundamentele principes van de Nederlandse rechtstaat, zolang dit binnen de kaders van de Nederlandse rechtsorde plaatsvindt.

6

Buitenlandse financiering van religieuze instellingen vergroot het risico op gedrag dat integratie tegengaat, antidemocratisch en onverdraagzaam is; wat is de stand van zaken van de toezeggingen op de vragen van de leden Azmani (VVD), Karabulut (SP), Knops (CDA) en Sjoerdsma (D66) betreffende het gebrek aan transparantie bij de financiële steun aan religieuze instellingen? 2)

De passage uit het regeerakkoord over ongewenste invloed en buitenlandse financiering sluit aan bij het reeds onder kabinet Rutte II ingezette traject om beter inzicht te verkrijgen in ongewenste buitenlandse financiering. In de brief die op 4 december 2016 aan uw Kamer is verzonden is een set van aanvullende maatregelen, waarnaar de in de vraag genoemde toezeggingen verwijzen, aangekondigd. Een deel daarvan is reeds in werking is getreden. Voorbeelden hiervan zijn de versterkte diplomatieke dialoog met een aantal landen in het Midden-Oosten om transparantie rondom financieringsstromen vergroten en zo ongewenste financiering te ontmoedigen, alsook de inmiddels opgestarte pilot binnen het Financieel Expertise Centrum (FEC).

De Kamer is middels een gezamenlijke brief met de minister voor Rechtsbescherming op 29 maart jl. hierover geïnformeerd.^[1] De minister voor Rechtsbescherming voert momenteel een verkenning uit naar de mogelijkheden om financieringsstromen naar maatschappelijke organisaties in Nederland, waaronder religieuze en levensbeschouwelijke organisaties, transparanter te maken. Naar aanleiding van het regeerakkoord ben ik een verkenning gestart naar de mogelijkheden om ongewenste buitenlandse financiering te beperken.

1) <https://www.birgun.net/haber-detay/diyanet-ten-skandal-aciklama-9-yasina-giren-kiz-evlenebilir-198240.html>

2) Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2016-2017, nrs. 104, 702 en 1320

---

^[1] Kamerstukken II 2017/18, nr. 2018Z05762.